

Bajkalská 25
827 18 Bratislava 212
Tel./Fax: +421-2-5341 7207
e-mail: tis@transparency.sk
www.transparency.sk

koalícia proti korupcii

Alt Moabit 96,
10559 Berlín, Nemecko
Tel: +49-30-3438 2045/19
Fax: +49-30-3470 3912
www.transparency.org

Tlačová správa:

Dynamika znižovania korupcie na Slovensku sa znižuje – je potrebné začať plniť sľuby na zníženie korupcie uskutočnením konkrétnych krokov

Slovenská pobočka Transparency International bola poverená prezentovaním Indexu vnímania korupcie za rok 2008. Index vnímania korupcie (Corruption Perceptions Index – CPI), vypracovaný Transparency International, je zverejňovaný od roku 1995. Zohráva dôležitú úlohu pri zvyšovaní verejného povedomia o korupcii. V mnohých krajinách podnietil naštartovanie rozsiahlych reformných úsilí.

CPI 2008 uvádza poradie vnímania korupcie vo verejnom sektore v **180-tich krajinách**. Je indikátorom miery rozšírenia korupcie takmer po celom svete tak, ako ho vnímajú respondenti prieskumov organizovaných renomovanými medzinárodnými inštitúciami. CPI 2008 je zložený index, zahŕňajúci údaje z **13 prieskumov od jedenástich inštitúcií**, ktoré sa robili medzi podnikateľmi a analytikmi jednotlivých krajín, vrátane prieskumov mienky odborníkov, a to tak domácich ako aj prisťahovalcov. CPI 2008 je zložený primárne z dát z posledných dvoch rokov, pričom do CPI 2008 sú zahrnuté len tie krajiny, ktoré sa vyskytujú minimálne v troch prieskumoch.

Hodnota CPI 2008 sa pohybuje v **intervale 0 až 10**, pričom hodnotenie 10 znamená verejný sektor príslušnej krajiny, ktorý je vnímaný ako "čistý". Čím je index nižší a čím sa hodnotenia jednotlivých inštitúcií odlišujú viac, tým viac je ohrozený hospodársky rast krajiny. Z výsledkov CPI 2008 je evidentný výrazný vzájomný vzťah medzi korupciou a chudobou.

Slovensko je do prieskumu zahrnuté desiatykrát. V roku 1998 dosiahol CPI hodnotu 3.9, v roku 1999 hodnotu 3.7, v roku 2000 hodnotu 3.5, v roku 2003 hodnotu 3.7. Od roku 2004 sa začala hodnota CPI zlepšovať. Hodnota CPI za rok 2008 je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Nasledujúca tabuľka poukazuje na vývoj CPI v krajinách V4. Slovensko (5,0) sa v porovnaní so svojimi susedmi dostalo až za Česko (5,2) a Maďarsko (5,1). V rámci umiestnenia krajín EÚ je ešte stále možné badať rozdiel medzi staršími a mladšími členmi EÚ. Výnimku predstavujú Taliansko (4,8) a Grécko (4,7), ktoré majú horšie hodnotenie ako novší členovia. Z hľadiska vnímania rozšírenosti korupcie najlepšie hodnotenie medzi novými členmi EÚ majú Slovinsko (6,7) a Estónsko (6,6).

Tabuľka: Vývoj CPI v krajinách V4 za posledných jedenásť rokov

Krajina	CPI 1998	CPI 1999	CPI 2000	CPI 2001	CPI 2002	CPI 2003	CPI 2004	CPI 2005	CPI 2006	CPI 2007	CPI 2008
Slovensko	3,9	3,7	3,5	3,7	3,7	3,7	4,0	4,3	4,7	4,9	5,0
Česko	4,8	4,6	4,3	3,9	3,7	3,9	4,2	4,3	4,8	5,2	5,2
Poľsko	4,6	4,2	4,1	4,1	4,0	3,6	3,5	3,4	3,7	4,2	4,6
Maďarsko	5,0	5,2	5,2	5,3	4,9	4,8	4,8	5,0	5,2	5,3	5,1

Zdroj: Transparency International

Podľa prezidentky TIS Emílie Sičákovej-Beblavej, v porovnaní s rokom 2007 na Slovensku v roku 2008 nedošlo k zhoršeniu vnímanej korupcie, na strane druhej však v porovnaní s rokmi 2002 - 2006 dochádza k spomaleniu dynamiky znižovania korupcie na Slovensku. Počas prvých dvoch rokov vlády Roberta Fica došlo k minimálnym prírastkom, t.j. 0,2 bodu v roku 2007 a 0,1 v roku 2008. Na výraznejší pokles korupcie sú totiž potrebné seriózne preventívne systémové zmeny. Ide o potrebu pokračovať v reformách (napríklad v oblasti zdravotníctva či súdnictva), neškodiť nástrojom, ktoré už boli na Slovensku zavedené (napríklad prístup k informáciám) a sfunkčniť niektoré protikorupčné nástroje (napr. majetkové priznania verejných funkcionárov alebo kontrolu financovania politických strán). Výraznejšiu pozornosť by si taktiež zaslúžili aktivity v oblasti prevencie.

Podľa Ivana Rončáka, ktorý vedie program TIS zameraný na znižovanie korupcie na lokálnej úrovni, vnímanie korupcie na Slovensku zhoršujú aj reakcie moci na korupčné škandály. Vytvárajú atmosféru politicky tolerovaného klientelizmu, tak ako sa zo ukázalo pri takých kauzách ako je prideľovanie dotácií miestnym samosprávam či vytváranie takzvaných sociálnych podnikov. Vo verejnej debате sa diskutuje o škandáloch a nie o návrhoch protikorupčných opatrení. Preto právnik TIS Pavel Nechala hovorí, že je načase začať plniť protikorupčné sľuby zavedením serióznych protikorupčných opatrení.

Index vnímania korupcie 2008 Transparency International

Poradie	Krajina	CPI 2008 skóre	Počet použitých prieskumov	Štandardná odchýlka	Najvyššia a najnižšia hodnota	Miera spoľahlivosti
1	Dánsko	9,3	6	0,2	8.9 - 9.6	9.1 - 9.4
1	Nový Zéland	9,3	6	0,2	8.9 - 9.6	9.2 - 9.5
1	Švédsko	9,3	6	0,1	9.1 - 9.4	9.2 - 9.4
4	Singapur	9,2	9	0,3	8.4 - 9.6	9.0 - 9.3
5	Fínsko	9,0	6	0,8	7.5 - 9.4	8.4 - 9.4
5	Švajčiarsko	9,0	6	0,4	8.5 - 9.4	8.7 - 9.2
7	Island	8,9	5	0,9	7.3 - 9.5	8.1 - 9.4
7	Holandsko	8,9	6	0,5	8.0 - 9.4	8.5 - 9.1
9	Austrália	8,7	8	0,7	7.2 - 9.4	8.2 - 9.1
9	Kanada	8,7	6	0,5	8.0 - 9.4	8.4 - 9.1
11	Luxembursko	8,3	6	0,8	7.3 - 9.2	7.8 - 8.8
12	Rakúsko	8,1	6	0,8	7.3 - 8.9	7.6 - 8.6
12	Hong Kong	8,1	8	1,0	6.3 - 9.3	7.5 - 8.6
14	Nemecko	7,9	6	0,6	7.3 - 8.5	7.5 - 8.2
14	Nórsko	7,9	6	0,6	7.3 - 8.9	7.5 - 8.3

Transparency International Slovensko

16	Írsko	7,7	6	0,3	7.3 - 8.0	7.5 - 7.9
16	Veľká Británia	7,7	6	0,7	6.6 - 8.4	7.2 - 8.1
18	Belgicko	7,3	6	0,2	7.1 - 7.6	7.2 - 7.4
18	Japonsko	7,3	8	0,5	6.3 - 8.1	7.0 - 7.6
18	USA	7,3	8	0,9	5.3 - 8.2	6.7 - 7.7
21	Svätá Lucia	7,1	3	0,4	6.6 - 7.5	6.6 - 7.3
22	Barbados	7,0	4	0,5	6.3 - 7.5	6.5 - 7.3
23	Čile	6,9	7	0,5	5.9 - 7.6	6.5 - 7.2
23	Francúzsko	6,9	6	0,7	5.9 - 7.7	6.5 - 7.3
23	Uruguaj	6,9	5	0,5	6.4 - 7.5	6.5 - 7.2
26	Slovinsko	6,7	8	0,5	6.1 - 7.5	6.5 - 7.0
27	Estónsko	6,6	8	0,7	5.3 - 7.2	6.2 - 6.9
28	Katar	6,5	4	0,9	5.3 - 7.5	5.6 - 7.0
28	Svätý Vincent a Grenadíny	6,5	3	1,5	4.7 - 7.5	4.7 - 7.3
28	Španielsko	6,5	6	1,0	4.6 - 7.3	5.7 - 6.9
31	Cyprus	6,4	3	0,8	5.9 - 7.3	5.9 - 6.8
32	Portugalsko	6,1	6	0,9	5.2 - 7.3	5.6 - 6.7
33	Dominikánska republika	6,0	3	1,3	4.7 - 7.3	4.7 - 6.8
33	Izrael	6,0	6	0,6	5.3 - 6.7	5.6 - 6.3
35	Spojené arabské emiráty	5,9	5	1,4	3.9 - 7.5	4.8 - 6.8
36	Botswana	5,8	6	1,0	4.6 - 7.3	5.2 - 6.4
36	Malta	5,8	4	0,6	5.3 - 6.6	5.3 - 6.3
36	Portoriko	5,8	4	1,1	4.8 - 7.3	5.0 - 6.6
39	Taiwan	5,7	9	0,5	4.9 - 6.4	5.4 - 6.0
40	Južná Kórea	5,6	9	1,1	3.8 - 8.0	5.1 - 6.3
41	Maurícius	5,5	5	1,1	4.6 - 7.3	4.9 - 6.4
41	Omán	5,5	5	1,4	3.5 - 7.5	4.5 - 6.4
43	Bahrajn	5,4	5	1,1	3.5 - 6.3	4.3 - 5.9
43	Macao	5,4	4	1,4	3.4 - 6.6	3.9 - 6.2
45	Bhután	5,2	5	1,1	3.9 - 6.6	4.5 - 5.9
45	Česká republika	5,2	8	1,0	4.3 - 7.5	4.8 - 5.9
47	Cape Verde	5,1	3	1,6	3.4 - 6.6	3.4 - 5.6
47	Costa Rica	5,1	5	0,4	4.6 - 5.6	4.8 - 5.3
47	Maďarsko	5,1	8	0,6	4.2 - 5.9	4.8 - 5.4
47	Jordánsko	5,1	7	1,9	2.9 - 7.6	4.0 - 6.2
47	Malajzia	5,1	9	1,1	3.3 - 6.8	4.5 - 5.7
52	Lotyšsko	5,0	6	0,3	4.6 - 5.4	4.8 - 5.2
52	Slovensko	5,0	8	0,7	3.5 - 5.9	4.5 - 5.3
54	Južná Afrika	4,9	8	0,5	3.8 - 5.3	4.5 - 5.1
55	Taliano	4,8	6	1,2	3.3 - 6.3	4.0 - 5.5
55	Seyšely	4,8	4	1,7	3.2 - 7.3	3.7 - 5.9
57	Grécko	4,7	6	0,6	3.5 - 5.3	4.2 - 5.0
58	Litva	4,6	8	1,0	3.2 - 6.2	4.1 - 5.2
58	Poľsko	4,6	8	1,0	3.3 - 5.9	4.0 - 5.2
58	Turecko	4,6	7	0,9	3.3 - 5.9	4.1 - 5.1
61	Namíbia	4,5	6	1,1	3.2 - 5.9	3.8 - 5.1
62	Chorvátsko	4,4	8	0,7	3.5 - 5.3	4.0 - 4.8
62	Samoa	4,4	3	0,8	3.4 - 4.9	3.4 - 4.8
62	Tunisko	4,4	6	1,6	3.2 - 7.1	3.5 - 5.5
65	Kuba	4,3	4	0,9	3.2 - 5.3	3.6 - 4.8
65	Kuwait	4,3	5	1,4	2.5 - 5.9	3.3 - 5.2

Transparency International Slovensko

67	Salvádor	3,9	5	1,0	2,7 - 4,9	3,2 - 4,5
67	Gruzínsko	3,9	7	1,2	2,7 - 5,6	3,2 - 4,6
67	Ghana	3,9	6	0,8	3,3 - 5,1	3,4 - 4,5
70	Kolumbia	3,8	7	1,0	2,7 - 5,2	3,3 - 4,5
70	Rumunsko	3,8	8	0,8	2,7 - 4,9	3,4 - 4,2
72	Bulharsko	3,6	8	1,1	2,4 - 5,6	3,0 - 4,3
72	Čína	3,6	9	1,1	2,5 - 6,2	3,1 - 4,3
72	Macedónsko	3,6	6	1,1	1,8 - 5,1	2,9 - 4,3
72	Mexiko	3,6	7	0,4	3,2 - 4,5	3,4 - 3,9
72	Peru	3,6	6	0,6	3,3 - 4,8	3,4 - 4,1
72	Surinam	3,6	4	0,6	3,2 - 4,6	3,3 - 4,0
72	Swazijsko	3,6	4	1,1	2,7 - 5,3	2,9 - 4,3
72	Trinidad and Tobago	3,6	4	0,7	3,0 - 4,6	3,1 - 4,0
80	Brazília	3,5	7	0,6	3,0 - 4,9	3,2 - 4,0
80	Burkina Faso	3,5	7	1,0	2,5 - 5,3	2,9 - 4,2
80	Maroko	3,5	6	0,8	2,5 - 4,6	3,0 - 4,0
80	Saudská Arábia	3,5	5	0,7	2,5 - 4,6	3,0 - 3,9
80	Thajsko	3,5	9	0,8	2,4 - 4,5	3,0 - 3,9
85	Albánsko	3,4	5	0,1	3,2 - 3,5	3,3 - 3,4
85	India	3,4	10	0,3	2,7 - 3,9	3,2 - 3,6
85	Madagaskar	3,4	7	1,1	1,8 - 4,9	2,8 - 4,0
85	Čierna Hora	3,4	5	1,0	1,8 - 4,6	2,5 - 4,0
85	Panama	3,4	5	0,6	2,5 - 4,3	2,8 - 3,7
85	Senegal	3,4	7	0,9	2,7 - 5,3	2,9 - 4,0
85	Srbsko	3,4	6	0,8	2,7 - 4,9	3,0 - 4,0
92	Alžírsko	3,2	6	0,3	2,7 - 3,5	2,9 - 3,4
92	Bosna a Hercegovina	3,2	7	0,6	2,6 - 3,9	2,9 - 3,5
92	Lesotho	3,2	5	1,0	1,6 - 4,6	2,3 - 3,8
92	Srí Lanka	3,2	7	0,5	2,5 - 3,9	2,9 - 3,5
96	Benin	3,1	6	0,5	2,7 - 3,9	2,8 - 3,4
96	Gabon	3,1	4	0,3	2,7 - 3,4	2,8 - 3,3
96	Guatemala	3,1	5	1,2	1,8 - 5,1	2,3 - 4,0
96	Jamajka	3,1	5	0,3	2,7 - 3,4	2,8 - 3,3
96	Kiribati	3,1	3	0,5	2,5 - 3,4	2,5 - 3,4
96	Mali	3,1	6	0,4	2,6 - 3,4	2,8 - 3,3
102	Bolívia	3,0	6	0,3	2,7 - 3,3	2,8 - 3,2
102	Džibutsko	3,0	4	0,7	1,9 - 3,4	2,2 - 3,3
102	Dominikánska Republika	3,0	5	0,4	2,6 - 3,4	2,7 - 3,2
102	Libanon	3,0	4	1,0	1,8 - 4,2	2,2 - 3,6
102	Mongolsko	3,0	7	0,5	2,0 - 3,4	2,6 - 3,3
102	Rwanda	3,0	5	0,4	2,5 - 3,3	2,7 - 3,2
102	Tanzánia	3,0	7	0,6	1,8 - 3,4	2,5 - 3,3
109	Argentína	2,9	7	0,7	1,8 - 3,5	2,5 - 3,3
109	Arménsko	2,9	7	0,4	2,3 - 3,4	2,6 - 3,1
109	Belize	2,9	3	1,2	1,8 - 4,2	1,8 - 3,7
109	Moldavsko	2,9	7	1,1	1,8 - 5,3	2,4 - 3,7
109	Šalamúnove ostrovy	2,9	3	0,5	2,5 - 3,4	2,5 - 3,2
109	Vanuatu	2,9	3	0,5	2,5 - 3,4	2,5 - 3,2
115	Egypt	2,8	6	0,7	2,0 - 3,5	2,4 - 3,2
115	Malawi	2,8	6	0,6	1,8 - 3,3	2,4 - 3,1

Transparency International Slovensko

115	Maldivy	2,8	4	1,7	1.5 - 5.3	1.7 - 4.3
115	Mauritánia	2,8	7	1,2	1.8 - 5.3	2.2 - 3.7
115	Nigéria	2,8	6	0,5	1.9 - 3.3	2.4 - 3.0
115	Zambia	2,8	7	0,4	2.1 - 3.3	2.5 - 3.0
121	Nepál	2,7	6	0,5	1.8 - 3.4	2.4 - 3.0
121	Nigéria	2,7	7	0,5	1.9 - 3.3	2.3 - 3.0
121	Svätý Tomáš a Princov ostrov	2,7	3	0,6	2.1 - 3.3	2.1 - 3.1
121	Togo	2,7	6	1,4	1.5 - 5.3	1.9 - 3.7
121	Vietnam	2,7	9	0,7	1.8 - 3.9	2.4 - 3.1
126	Eritrea	2,6	5	1,3	1.4 - 4.6	1.7 - 3.6
126	Etiópia	2,6	7	0,6	1.9 - 3.3	2.2 - 2.9
126	Guyana	2,6	4	0,2	2.3 - 2.7	2.4 - 2.7
126	Honduras	2,6	6	0,5	1.8 - 3.5	2.3 - 2.9
126	Indonézia	2,6	10	0,6	1.8 - 3.6	2.3 - 2.9
126	Líbya	2,6	5	0,6	1.8 - 3.4	2.2 - 3.0
126	Mozambik	2,6	7	0,4	2.1 - 3.3	2.4 - 2.9
126	Uganda	2,6	7	0,7	1.8 - 3.5	2.2 - 3.0
134	Komory	2,5	3	0,8	1.9 - 3.4	1.9 - 3.0
134	Nikaragua	2,5	6	0,4	1.8 - 2.9	2.2 - 2.7
134	Pakistan	2,5	7	0,7	1.3 - 3.3	2.0 - 2.8
134	Ukrajina	2,5	8	0,5	1.8 - 3.2	2.2 - 2.8
138	Libéria	2,4	4	0,7	1.8 - 3.2	1.8 - 2.8
138	Paraguaj	2,4	5	0,5	1.8 - 2.9	2.0 - 2.7
138	Tonga	2,4	3	0,4	1.9 - 2.7	1.9 - 2.6
141	Kamerun	2,3	7	0,7	1.8 - 3.3	2.0 - 2.7
141	Irán	2,3	4	0,5	1.8 - 2.7	1.9 - 2.5
141	Filipíny	2,3	9	0,4	1.8 - 2.7	2.1 - 2.5
141	Jemen	2,3	5	0,7	1.8 - 3.4	1.9 - 2.8
145	Kazachstan	2,2	6	0,7	1.7 - 3.4	1.8 - 2.7
145	Východný Timor	2,2	4	0,4	1.8 - 2.7	1.8 - 2.5
147	Bangládeš	2,1	7	0,5	1.4 - 2.7	1.7 - 2.4
147	Keňa	2,1	7	0,4	1.8 - 2.7	1.9 - 2.4
147	Rusko	2,1	8	0,6	1.6 - 3.4	1.9 - 2.5
147	Sýria	2,1	5	0,6	1.3 - 2.7	1.6 - 2.4
151	Bielorusko	2,0	5	0,7	1.3 - 3.2	1.6 - 2.5
151	Stredoafriická republika	2,0	5	0,3	1.8 - 2.5	1.9 - 2.2
151	Pobrežie Slonoviny	2,0	6	0,7	1.5 - 3.3	1.7 - 2.5
151	Ekvádor	2,0	5	0,3	1.8 - 2.5	1.8 - 2.2
151	Laos	2,0	6	0,5	1.5 - 2.7	1.6 - 2.3
151	Papua- Nová Guinea	2,0	6	0,6	1.0 - 2.7	1.6 - 2.3
151	Tadžikistan	2,0	8	0,5	1.5 - 2.9	1.7 - 2.3
158	Angola	1,9	6	0,5	1.0 - 2.7	1.5 - 2.2
158	Azerbajdžan	1,9	8	0,4	1.3 - 2.5	1.7 - 2.1
158	Burundi	1,9	6	0,7	1.0 - 2.9	1.5 - 2.3
158	Konžská republika	1,9	6	0,1	1.8 - 2.1	1.8 - 2.0
158	Gambia	1,9	5	0,6	1.4 - 3.0	1.5 - 2.4
158	Guinea-Bissau	1,9	3	0,2	1.8 - 2.1	1.8 - 2.0
158	Sierra Leone	1,9	5	0,1	1.8 - 2.1	1.8 - 2.0
158	Venezuela	1,9	7	0,1	1.8 - 2.1	1.8 - 2.0
166	Kambodža	1,8	7	0,2	1.5 - 1.9	1.7 - 1.9

Transparency International Slovensko

166	Kirgizsko	1,8	7	0,2	1.5 - 2.0	1.7 - 1.9
166	Turkmenistan	1,8	5	0,5	1.1 - 2.7	1.5 - 2.2
166	Uzbekistan	1,8	8	0,7	1.1 - 3.2	1.5 - 2.2
166	Zimbabwe	1,8	7	0,5	0.9 - 2.7	1.5 - 2.1
171	Konžská dem. Republika	1,7	6	0,2	1.5 - 2.1	1.6 - 1.9
171	Rovníková Guinea	1,7	4	0,2	1.4 - 1.9	1.5 - 1.8
173	Čad	1,6	6	0,2	1.4 - 1.9	1.5 - 1.7
173	Guinea	1,6	6	0,4	1.0 - 2.1	1.3 - 1.9
173	Sudán	1,6	6	0,2	1.3 - 1.9	1.5 - 1.7
176	Afganistan	1,5	4	0,3	1.0 - 1.8	1.1 - 1.6
177	Haiti	1,4	4	0,4	1.0 - 2.0	1.1 - 1.7
178	Irak	1,3	4	0,3	1.0 - 1.8	1.1 - 1.6
178	Myanmarsko	1,3	4	0,4	1.0 - 1.8	1.0 - 1.5
180	Somálsko	1,0	4	0,6	0.3 - 1.8	0.5 - 1.4

###

Transparency International je globálnou mimovládnu organizáciou, ktoré sa venuje znižovaniu korupcie.

Kontakt s médiami - sekretariát TI:

Jesse Garcia

Gypsy Guillén Kaiser

Tel: +49-30-3438 20 662

Fax: +49-30-3470 3912

ggkaiser@transparency.org

<http://www.transparency.org>

Kontakt s médiami - Transparency International Slovensko

Bajkalská 25

827 18 Bratislava

Slovensko

Tel.: +421 2 5341 7207; 0905/613779

Fax: +421 2 5341 7207

tis@transparency.sk

www.transparency.sk

Príloha 1:

Často kladené otázky

Všeobecne

Čo je to CPI?

Index vnímania korupcie Transparency International (TI) určuje poradie krajín z hľadiska miery, do akej je vnímaná prítomnosť korupcie medzi verejnými činiteľmi a politikmi. Je to zložený index, určitý prieskum prieskumov, ktorý čerpá z údajov o korupcii obsiahnutých v odborných a podnikateľských prieskumoch, ktoré uskutočnili rôzne nezávislé a renomované inštitúcie. Odráža názory ľudí z celého sveta, vrátane expertov žijúcich v hodnotených krajinách. Osobou, ktorú Transparency International poveruje zostavením CPI, je Johann Graf Lambsdorff, univerzitný profesor, ktorý žije v nemeckom meste Passau.

Aká je definícia korupcie pre účely CPI?

CPI sa zameriava na korupciu vo verejnom sektore a korupciu definuje ako zneužívanie verejnej moci za účelom osobného obohatenia. V prieskumoch, ktoré sa využívajú na zostavenie CPI, sa vyskytujú otázky, ktoré sa týkajú zneužívania verejnej moci za účelom osobného obohatenia, napríklad na podplácanie verejných činiteľov, provízie pri verejnom obstarávaní, spreneveru verejných financií alebo otázky, ktoré zisťujú silu protikorupčných opatrení, takže zahŕňajú administratívnu aj politickú korupciu.

Prečo CPI vychádza len z vnímania?

Je ťažké hodnotiť celkovú úroveň korupcie v krajinách na základe striktných empirických údajov, ako je napríklad porovnávanie výšky úplatkov alebo počtu trestných stíhaní alebo súdnych prípadov. V druhom uvedenom prípade takéto komparatívne údaje z viacerých krajín neodrážajú skutočnú úroveň korupcie, ale poukazujú skôr na kvalitu práce prokurátorov, súdov a/alebo médií pri odhaľovaní korupcie v krajinách. Jednou z účinných metód zhromažďovania komparatívnych údajov je preto vychádzanie zo skúseností a z vnímania tých, ktorí sú priamo konfrontovaní s realitou korupcie v danej krajine.

Metóda

Koľko krajín je zahrnutých do CPI?

CPI 2008 hodnotí 180 krajín, rovnaký počet krajín ako v roku 2007.

Ktoré krajiny boli zahrnuté alebo vyňaté z CPI 2008?

Zhrnutie Portorika umožnila nepatrná zmena v pokrytí krajiny, ktorá vyplynula z individuálnych zdrojov regulujúcich toto pokrytie. Keďže Grenada mala dostupné iba dva zdroje, bola z indexu vyňatá.

Ktoré krajiny môžu byť zahrnuté do CPI v budúcnosti?

Krajiny alebo oblasti s dvomi súbormi údajov sú: Anguilla, Antigua a Barbuda, Aruba, Bahamy, Bermudy, Brunej, Kajmanie ostrovy, Fidži, Grenada, Mikronézia (Mikronézske federatívne štáty), Holandské Antily, Severná Kórea, Palestína, Svätý

Krištof a Nevis, Tuvalu. V prípade všetkých uvedených krajín/oblastí je potrebný aspoň jeden ďalší súbor údajov na to, aby boli zaradené do CPI.

Aké má CPI informačné zdroje?

CPI 2008 vychádza z trinástich rôznych prieskumov jedenástich nezávislých inštitúcií. TI sa snaží zabezpečiť, aby použité zdroje boli čo najkvalitnejšie a aby prieskumy boli vykonávané čím najpoctivejšie. Na to, aby boli údaje zahrnuté, musia byť dobre zdokumentované a musí sa dať posúdiť ich spoľahlivosť. Všetky zdroje musia uvádzať poradie krajín a stanovovať celkový rozsah korupcie. Na základe tejto podmienky sú vylúčené tie prieskumy, ktoré spájajú korupciu s inými otázkami, ako je napríklad politická nestálosť, decentralizácia alebo nacionalizmus.

TI získava údaje pre CPI zadarmo. Niektoré zdroje nepovoľujú ich zverejňovanie, iné zdroje sú verejne prístupné. Pre úplný zoznam zdrojov prieskumov, podrobnosti o položených otázkach a počet respondentov v CPI 2008 pozri <http://www.transparency.org/cpi>, alebo <http://www.ICGG.org>, ako aj prílohu č.2.

Koho názory sa zisťujú v prieskumoch použitých v CPI?

Znalosti, ktoré sa odrážajú vo výsledkoch CPI vychádzajú z pochopenia korupčných praktík ľudí z priemyselných, aj z rozvojových krajín. Prieskumy sú vykonávané medzi podnikateľmi a analytikmi. Prieskumy použité v CPI využívajú dva druhy vzorky, a to miestnych obyvateľov aj prisťahovalcov. Treba uviesť, že názory miestnych obyvateľov a prisťahovaných expertov sú dosť podobné.

Opakuje CPI to, čo propaguje?

Od svojho prvého zverejnenia v roku 1995 získal CPI dôležité postavenie v medzinárodných médiách. To zvýšilo obavu, že hodnotenia respondentov môžu byť zatienené údajmi, ktoré poskytuje TI, čo by so sebou prinieslo problém cirkularity. Táto hypotéza bola preverená v roku 2006 využitím otázky z prieskumu, ktorá bola položená manažérom z celého sveta. Na základe viac než 9000 odpovedí sa zistilo, že poznatky z CPI nevyvolávajú v expertoch pocit, že majú „kráčať so stádom“. Poznatky z CPI môžu respondentov motivovať k vytvoreniu vlastných názorov. To je silným znamením, že v súčasnom prístupe nie je cirkularita.

Ako zabezpečuje TI kontrolu kvality CPI?

Metodológiu CPI kontroluje Poradný výbor pre CPI, ktorý sa skladá z popredných medzinárodných expertov pre oblasť korupcie, ekonometriu a štatistiku. Členovia komisie navrhujú, ako CPI vylepšiť, ale finálne rozhodnutia o použitej metodológii robí vedenie TI, spoločne s profesorom Johannom Graf Lambsdorffom, z mesta Passau.

Interpretácia CPI

Ako interpretovať výsledky CPI?

CPI treba interpretovať ako rebríček krajín s hodnotou od 0 (veľmi skorumpovaná) po 10 (veľmi bezúhonná).

Čo je dôležitejšie, poradie krajiny alebo jej hodnota CPI?

Zatiaľ čo zoradenie krajín umožňuje TI vytvoriť index, hodnota CPI jednotlivých krajín je oveľa dôležitejším ukazovateľom vnímania korupcie v krajine. Poradie krajiny sa môže zmeniť jednoducho preto, že do indexu boli zahrnuté nové krajiny, alebo že iné z neho vypadli.

Je krajina s najnižšou CPI najskorumpovanejšou krajinou na svete?

Nie. Krajina s najnižšou hodnotou CPI je krajinou, ktorá je vnímaná ako najskorumpovanejšia z tých, ktoré boli do indexu zahrnuté. Na svete existuje viac ako 200 samostatných krajín a posledný CPI 2008 určuje poradie 180 z nich. CPI neposkytuje žiadne informácie o krajinách, ktoré nie sú zahrnuté.

Príklad: Čo naznačuje hodnotenie Somálska v CPI 2008?

V CPI 2008 je korupcia v Somálsku vnímaná ako najvyššia. To však neznamená, že Somálsko je „najskorumpovanejšou krajinou“, alebo že Somálčania sú „najskorumpovanejšími ľuďmi“. Hoci korupcia je jednou z najväčších hrozieb dobrého riadenia krajiny, rozvoja a znižovania chudoby v Somálsku, veľká väčšina ľudí je len obeťou korupcie. Korupcia obmedzeného počtu vplyvných osôb a zlyhanie čelných predstaviteľov a inštitúcií pri kontrole alebo zamedzovaní korupcie neznamená, že daná krajina alebo jej obyvatelia sú najskorumpovanejší.

Môže sa hodnota v CPI 2008 porovnávať s hodnotami v predchádzajúcich CPI?

CPI prináša predovšetkým prehľad názorov podnikateľov a analytikov danej krajiny, a to v súvislosti so súčasnosťou alebo nedávnym obdobím, pričom sa až tak nezameriava na medziročné zmeny trendov. Ako bolo uvedené vyššie, porovnanie s výsledkami z predchádzajúceho roka by malo vychádzať z hodnoty CPI príslušnej krajiny a nie z jej poradia.

Medziročné zmeny v hodnotách CPI danej krajiny môžu byť výsledkom zmeny vnímania situácie v tejto krajine alebo zmeny respondentov a metodológie CPI. Jediný spoľahlivý spôsob, ako porovnať výsledky nejakej krajiny za rôzne obdobia je vrátiť sa k jednotlivým zdrojom prieskumov, z ktorých každý môže odrážať zmenu v hodnotení.

Prečo nie je väčší rozdiel v hodnote CPI niektorých krajín vzhľadom na silu alebo nedostatok protikorupčných reforiem, alebo na nedávne odhalenie korupčných škandálov?

Je ťažké zlepšiť hodnotu CPI za krátky čas. CPI 2008 vychádza z údajov najmä za posledné dva roky, pričom tieto údaje dokumentujú vnímanie, ktoré sa možno sformovalo ešte dávnejšie. To znamená, že podstatné zmeny vo vnímaní korupcie sa v indexe pravdepodobne prejavajú až po uplynutí dlhšieho časového obdobia.

Zmeny vo výsledkoch za rok 2007 a rok 2008

Ktoré krajiny zaznamenali v roku 2008 najväčší pokles v hodnotení v porovnaní s rokom 2007?

Z vyššie uvedených dôvodov je porovnanie výsledkov za dva rôzne roky problematické. Avšak ak zistíme, aké zdroje sa ukrývajú za jednotlivými zmenami, dajú sa identifikovať určité trendy. Ak porovnáme CPI 2007 a CPI 2008, výraznejšími príkladmi zhoršeného výsledku je Bulharsko, Burundi, Fínsko, Francúzsko, Taliansko, Macao, Maldivy, Nórsko, Portugalsko, Somálsko, Východný Timor a Veľká Británia. V týchto prípadoch boli zmeny vo vnímaní zaznamenané v priebehu posledných dvoch rokov.

Ktoré krajiny zaznamenali najväčší nárast hodnotenia?

Ak zoberieme do úvahy vyššie uvedené upozornenie, môžeme na základe údajov zo systematicky využívaných zdrojov pozorovať zlepšenie z roka 2007 na rok 2008 v nasledovných krajinách: Albánsko, Bahrajn, Benin, Cyprus, Dominikánska republika, Gruzínsko, Indonézia, Jordánsko, Maurícius, Nigéria, Omán, Poľsko, Katar, Svätá Lucia, Svätý Vincent a Grenadíny, Južná Kórea, Tonga a Turecko.

Práca s CPI

Je CPI spoľahlivým merítkom vnímania korupcie v krajinách?

CPI je spoľahlivým ukazovateľom vnímania korupcie. Odborníci a analytici Index vnímania korupcie často preverujú aj využívajú. Avšak jeho spoľahlivosť sa líši v závislosti od danej krajiny. Poradie alebo hodnota CPI krajín s veľkým počtom zdrojov a malými rozdielmi v hodnotení, ktoré tieto zdroje poskytli (vyjadrené užším rozpätím dôvery), sú spoľahlivejšie a naopak.

Je CPI spoľahlivým merítkom pre rozhodnutia o poskytovaní pomoci?

Niektoré vlády začali vyžadovať, aby sa podľa hodnotenia úrovne korupcie určovalo, ktorým krajinám bude poskytnutá pomoc a ktorým nie. TI nesúhlasí s tým, aby sa CPI využíval takýmto spôsobom. Nemožno odpísať krajiny, ktoré sú vnímané ako veľmi skorumpované. Najmä tieto krajiny potrebujú pomoc, aby sa dostali zo začarovaného kruhu korupcie a chudoby. Ak je krajina vnímaná ako skorumpovaná, malo by to slúžiť ako signál pre darcov, že investície sú potrebné pre systematický boj proti korupcii. A ak chcú darcovia podporiť dôležité rozvojové projekty v krajinách, ktoré sú vnímané ako skorumpované, mali by venovať osobitnú pozornosť „výstražným znameniam“ a mali by sa ubezpečiť, či boli vykonané príslušné kontrolné opatrenia.

Index vnímania korupcie Transparency International a boj proti korupcii

Kto financuje CPI?

Transparency International je financovaná rôznymi vládnyimi organizáciami, medzinárodnými nadáciami a spoločnosťami, ktorých finančná podpora umožňuje vytvorenie CPI. Hodnotiace nástroje Transparency International finančne podporuje aj Ernst & Young. Prijatím finančnej podpory od určitej spoločnosti, Transparency International neschvaľuje jej politiku a žiadnych podporovateľov nezapája do riadenia svojich projektov. Viac informácií o zdrojoch financovania Transparency International nájdete na internetovej stránke http://www.transparency.org/support_us.

Aký rozdiel je medzi CPI a Globálnym barometrom korupcie TI (Global Corruption Barometer – GCB)?

CPI hodnotí ako experti jednotlivých krajín vnímajú úroveň korupcie vo verejnom sektore, zatiaľ čo Globálny barometer korupcie (pozri http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/gcb) sa zameriava na názor všeobecnej verejnosti na korupciu a na skúsenosti s ňou.

Aký rozdiel je medzi CPI a Indexom poskytovateľov úplatkov (Bribe Payers Index (BPI))?

Zatiaľ čo CPI poukazuje na vnímanú úroveň korupcie v krajinách, BPI sa zameriava na náchylnosť spoločností v najdôležitejších krajinách vývozu k poskytovaniu úplatkov v zahraničí, čím poukazuje na „dodávateľov korupcie“. Posledný Index poskytovateľov úplatkov bol zverejnený v októbri 2006 a je k dispozícii na internetovej stránke http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi Nový BPI bude zverejnený koncom roku 2008.

Príloha č.2:

Tabuľka: Zdroje dát pre Index vnímania korupcie (CPI) 2008

Poradové číslo	1	2	3
Skratka	ADB	AFDB	BTI
Zdroj	Ázijská rozvojová banka	Africká rozvojová banka	Bertelsmannova nadácia
Názov	Hodnotenie výkonnosti krajín	Hodnotenie inštitúcií a politik krajín	Bertelsmannov transformačný index
Obdobie	2007/2008	2007/2008	2007/2008
Internetová stránka	http://www.adb.org/Documents/Reports/ADF/2007-ADF-PBA.pdf	http://www.afdb.org/pls/portal/docs/PAGE/ADB_ADMIN_PG/DOCUMENTS/NEWS/2007%20COUNTRY%20PERFORMANCE%20ASSESSMENT%20NOTE.DOC	http://www.bertelsmann-transformation-index.de/11.0.html?&L=1
Komu boli položené otázky	Národné tímy, interní a externí experti banky	Národné tímy, interní a externí experti banky	Odborní pracovníci a miestny korešpondenti
Predmet otázok	Korupcia, konflikt záujmov, zneužívanie zdrojov ako aj protikorupčné úsilie a úspechy	Korupcia, konflikt záujmov, zneužívanie zdrojov ako aj protikorupčné úsilie a úspechy	Schopnosť vlády postihovať korupciu
Počet odpovedí	neaplikovateľné	neaplikovateľné	neaplikovateľné
Pokrytie	29 krajín (oprávnené pre ADB fondy)	52 krajín	125 menej rozvinutých a prechodných krajín
Poradové číslo	4	5	6
Skratka	CPIA	EIU	FH
Zdroj	World Bank (IDA a IBRD)	Economist Intelligence Unit	Freedom House
Názov	Stav politiky krajín a ich inštitúcií	Poradenstvo v oblasti rizík a predpoveď rizík	Krajiny v prechodnom období
Obdobie	2007/2008	2008	2008
Internetová stránka	http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTABOUTUS/IDA/0..contentMDK:20933600~menuPK:2626968~pagePK:51236175~piPK:437394~theSitePK:73154,00.html	www.eiu.com	http://www.freedomhouse.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=196
Komu boli položené otázky	Národné tímy, interní a externí experti banky	Odborní pracovníci	Experti pochádzajúci, alebo žijúci v príslušnej krajine
Predmet otázok	Korupcia, konflikt záujmov, zneužívanie zdrojov ako aj protikorupčné úsilie a úspechy	Zneužívanie verejnej moci pre obohacovanie jednotlivcov (alebo politických strán)	Rozsah korupcie vo vláde, korupcie vnímanej verejnosťou a korupcie prezentovanej v médiách a implementácia protikorupčných opatrení
Počet odpovedí	neaplikovateľné	neaplikovateľné	neaplikovateľné
Pokrytie	75 krajín (oprávnené pre IDA fondy)	170 krajín	29 krajín/oblastí
Poradové číslo	7	8	9
Skratka	GI	IMD	
Zdroj	Global Insight, predtým World Markets Research Centre	Medzinárodný inštitút pre rozvoj riadenia, Lausanne, Švajčiarsko	
Názov	Hodnotenie miery rizika krajín	Ročenka o svetovej konkurencii	
Obdobie	2008	2007	2008
Internetová stránka	http://www.globalinsight.com	www.imd.ch/wcc	
Komu boli položené otázky	Odborní pracovníci	Riadiaci pracovníci vo vrcholovom a strednom manažmente; domáce a zahraničné spoločnosti	
Predmet otázok	Pravdepodobnosť existencie skorumpovaných činiteľov, od drobnej byrokratickej korupcie po veľkú politickú korupciu	Efektívnosť štátu: Existuje/neexistuje podplácanie a korupcia?	
Počet odpovedí	neaplikovateľné	viac ako 4 000	
Pokrytie	203 krajín	55 krajín	55 krajín

Transparency International Slovensko

Poradové číslo	10	11	12
Skratka	MIG	PERC	
Zdroj	Medzinárodná skupina obchodníkov	Poradenstvo o politických a ekonomických rizikách	
Názov	Dynamika šedej zóny	Bulletin ázijského spravodajstva	
Obdobie	2007	2007	2008
Internetová stránka	www.merchantinternational.com	www.asiarisk.com/	
Komu boli položené otázky	Odborní pracovníci a miestny korešpondenti	Riadiaci pracovníci žijúci v emigrácii	
Predmet otázok	Korupcia od podplácania vládnych činiteľov po stimuláciu najnižšie postavených úradníkov	Aký vážny je podľa Vás problém korupcie vo verejnom sektore?	
Počet odpovedí	neaplikovateľné	1476	1400
Pokrytie	155 krajín	15 krajín	15 krajín
Poradové číslo	13		
Skratka	WEF		
Zdroj	Svetové hospodárske fórum		
Názov	Správa o globálnej konkurencii		
Obdobie	2007/2008		
Internetová stránka	www.weforum.org		
Komu boli položené otázky	Služobne starší vedúci pracovníci, domáce a medzinárodné spoločnosti		
Predmet otázok	Nezaznamenávané platby alebo úplatky spojené s 1)exportom a importom, 2)verejné podniky, 3)výber daní, 4)verejné zmluvy, 5)súdne rozhodnutia sú bežné/nikdy sa nevyskytujú		
Počet odpovedí	11,406		
Pokrytie	131 krajín		

Príloha č. 3:

A short methodological note

Transparency International Corruption Perceptions Index (CPI) 2008

1. The CPI gathers data from sources that span the last two years. For the CPI 2008, this includes surveys from 2008 and 2007.
2. The CPI 2008 is calculated using data from 13 sources originated from 11 independent institutions. All sources measure the overall extent of corruption (frequency and/or size of bribes) in the public and political sectors and all sources provide a ranking of countries, i.e., include an assessment of multiple countries.
3. For CPI sources that are surveys, and where multiple years of the same survey are available, data for the last two years are included to provide a smoothing effect.
4. For sources that are scores provided by experts (risk agencies/country analysts), only the most recent iteration of the assessment is included, as these scores are generally peer reviewed and change very little from year to year.
5. Evaluation of the extent of corruption in countries is done by country experts, non resident and residents. In the CPI 2008, this consists of the following sources: Asian Development Bank, African Development Bank, Bertelsmann Transformation Index, Country Policy and Institutional Assessment, Economist Intelligence Unit, Freedom House, Global Insight and Merchant International Group. Additional sources are resident business leaders evaluating their own country; in the CPI 2008, this consists of the following sources: IMD, Political and Economic Risk Consultancy, and the World Economic Forum.
6. To determine the mean value for a country, standardisation is carried out via a matching percentiles technique. This uses the ranks of countries reported by each individual source. This method is useful for combining sources that have a different distribution. While there is some information loss in this technique, it allows all reported scores to remain within the bounds of the CPI, that is to say, to remain between 0 and 10.
7. A beta-transformation is then performed on scores. This increases the standard deviation among all countries included in the CPI and avoids the process by which the matching percentiles technique results in a smaller standard deviation from year to year.
8. All of the standardised values for a country are then averaged, to determine a country's score.
9. The CPI score and rank are accompanied by the number of sources, high-low range, standard deviation and confidence range for each country.
10. The confidence range is determined by a bootstrap (non-parametric) methodology, which allows inferences to be drawn on the underlying precision of the results. A 90 per cent confidence range is then established, where there is 5 per cent probability that the value is below and 5 per cent probability that the value is above this confidence range.
11. Research shows that the unbiased coverage probability for the confidence range is lower than its nominal value of 90 per cent. The accuracy of the

confidence interval estimates increases with a growing number of sources: for three sources, 65.3 per cent; for four sources, 73.6 per cent; for five sources, 78.4 per cent; for six sources, 80.2 per cent; and for seven sources, 81.8 per cent.

12. The overall reliability of data is demonstrated in the high correlation between sources. In this regard, Pearson's and Kendall's rank correlations have been performed, which provided average results of .78 and .63 respectively.